

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (r. adományzások; budapesti napló: ezél- és erőpontositás, ujdonságok, magyar játékszini krónika, 'sa't.; Bácsmege (a' polg. törv. szék ülésének eredvényei, észrevétel a' perek's örökösülési osztályozás iránt, 'sa't.) Békésmege (főispáni székfoglalás ünnepélye — vége —); Szabolcsmege (Verőce mege még mindig diákol akar levelezni, intézkedés az ujdon rendszeresített esküttek fizetése iránt, nádor ó fens. első magyar levele örömmel fogadtatik, a' nagy élelmi szükség némileg enyhítettik, megyei levelezések és fizetések, adó, utcsinálás 's magányügyek, 'sa't.); Vasmege folytonos sürgetési a' tisztujításnak, magányügyek, 'sa't.); Schöft hazánkfiának levele Indiából; erdélyi országgyűlés, a' székelység sérelmeinek folytatása, vélemény a' protestans egyházkerületi ülések rendszeresítése ügyében; 'sa't.) Spanyolország (don Francisco infans Madridban marad; folytonos megtámadások a' ministerség ellen; zendülési merények; 'sa't.) Anglia (Roebuck jellemzése; 'sa't.) Franciaország (baljóslat az angol főnemességre nézve; hadigyakorlatok; Hayti (zendülés Boyer elnök ellen.) Görögország (földingás, idegenek iránti gyűlölség, elegy. 's a' t.) Gabonár. Pénzkelet. Dunavizálás. Értésítő. —

Magyarország és Erdély.

Ó es, 's ap. kir. Fels. Goriupp Antal eszéki választó-polgár, nagykereskedő- és „Lektich Illés“ kereskedőház főnökének 's Aegler János zombori polgár- és nagykereskedőnek, érdemeik tekintetéből, a' Szepes megyében fekvő Kamjonka kamrai jószágot ajándékozni, egyszersmind a' „Kamjonkai“ melléknevvel élhetést 's utóbbinak „Aegler“ vezeték-neve „Szemző“re változtatását is megengedni, legkegyelmesebben méltóztatott.

A' bródi kir. sőhivatalnál megürült mázsamesteri hivatalra Petrovics Athanáz samaczi kir. ső- és harminczad-felügyelő alkalmaztatott. Nitray István szatmári kir. sőmázsamester legfelsőbb kegyelem által nyugalomba tétetett. A' károlyvárosi harminczadnál a' harminczadosi 's az erdélyi vám-hivatalnál a' pénztárnoki szolgálat megürült.

Budapesti napló. (Czél és erőpontositás.) Oly sokszor kigunyoljuk a' természet őszinte fíját, ki híven az anyaghoz, miből vétetett, zajtalan körében mesterkelt igényeket nem formál: pedig ferdített érzékink, zagyva tömkelegben botorkázva oly gyakran epednek a' természet után, hogy művészetben, mesterségben csak azterőkődünk feltalálni 's tetszésünk nagyobb vagy kisebb fokának emeltyűji az azt kevésbbé v. inkább megközelítés. Oly gyakran feledjük a' természet egyszerű törvényit: pedig örök igazságok ezek, miket megzafolni vagy ellentétbe hozni nem képes a' parányi véges elme, állandósága daczol az enyészlet életölő hatalmával 's jaj annak, ki a' mindig következetes és soha érvénytelen megfontani elég vakmerő! mert nem pókháló-fonalak azok, mikben csak erőtlén légy leli föl sirját. Több ízben keressük az igazságot, álokoskodásokat halmazunk egymásra, ivekről ivekre folytatjuk nyomozó számításunkat 's ha száraz elméletünk kín-szülte eredvényét a' gyakorlat hiúsítja, kikelünk a' világ rendtlen folyása ellen, vaktörténetnek káromoljuk a' legfenségesb symmetriát 's tovább is vetélkedünk a' kör négyesgítésén: pedig 2x2 mindig négy marad ha néha tekintet, hatalom — 's ki ne rettegné ezt? — vagy érdek — kit ne tántoritana ez meg? — ellenkezőt hazudtatnak is; pedig az igazság gyakran oly közel áll, hogy szinte lábbal tapodunk rajta, oly közel, hogy vakító fénye miatt gyöngeszemünket be kell hunynunk, siralmas esdekülésre füleinket bedugni kényetünk. Ha mondanók, mikép százados tölgyet úgy növelhetni, ha oldal 's tősarjzásit lemetszük, mik az éltető nedvet, bár sudar szálakká soha sem szilárdulnak, csak fecsérlik; ha állítanak, hogy az egybeszorított gőz hullámokat fűkez, elpárologtatva pedig cseppekké vizesül; ha erősítők, mikép a' csőbe vert löpor hangos durranás mellett életet olt, a' gyéren hintett azonban gyávat is alig képes megriasztani: nemde viszonzóznák: hogy ez nem ujság 's mind meg annyi csalhatlan igazság, mit mindenki tud és senki kétségbe nem hozott; mert nagyon természetes, hogy egyes veszsőt könnyen törhetni, de csomóba kötve izmos karoknak is dolgot ad; kiki tudja hogy a' sugárok gyulponban összesítettve gyujtanak. Az igaz! vannak mégis emberek kik az igazság közelében tényekkel egészen ellenkezőt bizonyítanak. Video meliora proboque, deteriora sequor. Arany mondás, híven jellemző az emberi természet gyarlóságát. Miért van, hogy ki mindig gazdasági tervekkel bibelődik, maga többnyire legroszabb gazda; ki szertehirdeti a' gazdagodás elveit 's módjait, maga rendszeren legszegényebb? — Ész és pénz, pénz meg ész vagy a' szellemi 's anyagi erő az élet 's jólét tényezőji, factorai. Ki egyik vagy másikban szűkölködik, gyéren halad folyást 's biztosan, bár nem ritkán fordul elő eset, midőn egyiket a' másikkal, leginkább pedig észet pénzzel pótolhatni. Csalatkoznék azonban, ki hinné, hogy általában 's kirekesztőleg vezet mindkettő a' jólétre. Finom anyag ezek igaz, miket ügyesség által célszerűen dolgozhatni fel, kontár kézben azonban többféle kárt okozhatók vagy sokszoros sajnos gerjeszthetők; mert nemde inkább fájlatjuk ha selyem kelmét rondit az ügyetlen mint daróczt? — Isteniszikra ezek, mik Prometheus kezéből éltet lehelnék a' durva agyagba; vagy pokolbeli láng, melly tolvajnak nyujt világot. Ne higyük azonban, hogy ha a' szív helyén van 's az ész elméleti ismértekből gazdag is, oly eredvényt fejtsen az anyagi és szellemi erő, millyen kellene 's milly tőle telhetnék! Hideg számítás, mély combinatio, — körülményekhez illesztés 's végre az erő őszpontositása szükséges. Nem aljas fukarság hanem józan gazdálkodás elve: időt nem szalasztani el munka, erőt haszon nélkül; de az is: hogy kiméljük erőnk 's ne sokfelé ágoztatva gyengítsük, hanem egy pontba ösztíve erősítsük; kevesebbet járjunk de többet végezzünk. Ne rekedjünk el addig, míg tisztválasztáshoz fogunk, nehogy a' kisebb de jobb torku rész győzzön!! Példa jobban világosit. A**nak az X**i határban 60 köblös földje van, de őt helyen 's mindenütt 12 köblös; 's mindenik oly távol, hogy jövés-menésben fél nap eltelik. Tekintve már most a' szántásvetést, takarást, kereszt- 's kukoriczahordást, bizvástemondhatjuk, hogy legalább 30 nap egyremásra szontalan esavargásban telik el. Vegyük most már, hogy általában véve öt nap-számosa naponkint egy egy fba jó. A**valóságos, positiv, vesztesége igen könnyű számítás után is százötven vft., melly szép sommácskát, egy tagban gazdálkodva, 's egy pont körül forgatva erejét, megtakaríthatandott. Nézzük X**t, ezen fogékony eszű 's több oldalú műveltségre hajlammal bíró ifju egy francia 's német beszélyt fordít, egy hisztóriai munkát ír, két drámája készülöben, egy eredeti opera partitúrját megkezdé, most „jegyzetek a' hegelismusra“ majd „honi literaturánk történeti“ című értekezéseken dolgozik; 's ez így megy 4—5 év óta,

minek természetes következtése, hogy eddig mitsem mutathatott elő 's ha tovább is illy modorban dolgozik, újra mitsem fog előmutatni tudni, nem halad, magát nem tökéletesíti: pedig ha egy szakra szánandotta magát, derék történetudós, dramatikusan vagy böleselő, 's ekép hasznos tag fogott lenni; így pedig — semmi! Mi egyesekről igaz, való az testületekről is; mert egyesek összege alkotván egészet, azok lelkülete áraszt fényt vagy von homálylepelte imezekre 's itt az egyedi minőséget rendszeren megingatja azon körülmény, hogy nem közvetetlen saját erőnkkel gazdálkodunk. Vannak ugyan igen szép esetek, midőn mások iránt, másoké körül nagyobb figyelemmel vagyunk, 's kivált korunkban, midőn féligmeddig a' nyilvánosság részrehajlatlan itélőszéke előtt állunk mint sajátunkkal: hanem az is igaz, hogy míg emberek vagyunk gyarlóságunkat nem vetkőzhetjük le 's hajlandók vagyunk a' hatalommal, mi habár képleg is kezeink közt van, visszaélni; czáfolhatlan lévén nagy részben azon igazság, hogy közös lónak turos háta. Példa itt is jobban világosit Nemzeti színházunk két énekesnőt tart, kezdő mindkettő 's egyik kevésbbé mivel énekesiskolájú a' másiknál; — e' két csalogány rendszeren üres háznak dalol, mert élvezetet — valódi műélvezetet értek — nem képesek nyujtani 's ha megtapsoltatnak is, ez jobbadán bérés keze munkája; nem hogy nem használnak tehát a' pénztárnak, de kárt is okoznak anyagit és szellemi, tetlegest, mert érdem nélkül huznak fizetést, az intézetnek semmi hasznot nem hajtók, 's nemlegest, mert másoknak sem játékban sem énekekben mesterül ugyan nem szolgálnak. Azt mondhatná ugyan valaki, hogy fizetésök sem sok. Föltéve — de meg nem engedve — hogy ezen állítás alapos: kérdem; a' kettő fizetéséből, mi körülbelül tizenegyezer ftra rug, nem tarthatna é az intézet egyet, de jót, kit édes elragadtatással hallgatna, kinek játéka mig a' községet elbájozza, másoknak mintaul lenne; hisz egy jó akár színész akár énekes többet ér két rosznál. Hiszen, ez czáfolhatlan igazság, miért van mégis hogy ez igazság követőkre nem talál? miért használni céliránytalanul azt, mit ugyszólván egyedül a' nemzet adományának tekinthetni! Nincs tehát nem is lehet sikerteljes eredvény ott, hol az erő őszpontositatlan különféle kivált álutakra szivárogo. A' Horvátország szelétől Bukovinaig foszlányított sereg volna é képes sikeresen ellen állni? egy központra szegült kis görög csapat pedig órákig tartóztatá fel a' roppant perzsa táborn. V.-Schedius Lajos kir. prof. tanítói pályájának félszázados ünnepét üllé még e' napokban, 's fontos hivatását most is oly hő buzgalommal teljesíti, mint ifjusága legszebb éveiben. Adja isten, hogy számos évig tehesse azt még a' jeles's köztiszteletű férfit. — A' lánchidon oly gyorsan halad a' munka, hogy a' pesti oszlop helyén már vízépítési mésszszel kezdenek dolgozni 's rövid idő múlva a' gránikkövek lerakatasához fognak. — A' pesti iraelita előljárárság egy páholyt határozott tartani a' nemzeti színházban, min örveuden ohajtjuk nemcsak a' páholyának hanem színházunknak is, e' hitfelekezettük általi szorgalmas és népes látogatását. Játékszini krónika: maj. 2Sikán bérszűnettel 's főlemelt belépti díjak mellett Bishop assz. és Bocha ur hangversenye, mit „Legjobb az egyenes ut“ vigj. 1 felv. előzött meg; 29ikén „Fehérek“ dráma 5 felv.; 30kán uralkodó fejdelmünk ő fels. névnapja ünnepére a' szinterem kivilágítása mellett „Miezbán családja“ dráma 4 felv. Szigligetitől; 31ikén bérszűnettel 's főlemelt belépti díjak mellett a' „nemzeti“ Conservatorium tőkéjének gyarapítására „olasz“ nyelven „Norma“ dalj. 2 felv., van Hasselt-Barth bécsi udv. énekesnő (Norma) es műkedvelők által; az egyik műkedvelő föl nem léphetése miatt Szever szerepét Joob „magyarul“ éneklé, a' mi igen mulatságos volt; Norma ugyanis olaszul szidta őt hütlensége miatt, ő pedig magyarul replikázott, mivel Joob olaszul, van Hasselt-Barth assz. pedig magyarul nem tud, 's mégis mind a' kettő megérté egymást; azonban ne haragudjunk azért, mert a' Conservatorium tőkéje igen tetemesül növekedett, 's meg kell vallanunk, hogy illy Normát magyar szinpadunkon még nem hallottunk; ezt megelőzte „Jer ide“ című, drámai föladat 1 felv.; jun. 1sején Éder Luiza jutalmára bérfolyamban „Fekete domino“ dalj. 3 felv.; a' szorgalmas Éder Luiza nagyobb méltánylást érdemelt; jun. 2ikán „Arany király, madarász és uszkárnyiró“, bohózat 2 felv.; 3ikán Fán-csy jutalmára bérszűnettel először „Egy színész élete“ dráma 4 felv.; Desnoyer és Labat után francziából Egressy Benjamin.

II. Pesti verseny. Csütörtök, jun. 2án délután. Kezdeté 4 órakor 's félóránként új futás. I. Nemzeti díj. 1 ang mf. 250 ar. 30 aranyat érő és Magyarország ezimerevel ékesített serlegben, a' serlegen e' vers olvasható: „Észhez erőt ügyesen képesölj, 's fogsz ezétra haladni.“ (Czuczor Gergely), az első lőé: 50 ar. a' másodiké. Tét 16 ar. fele banat: a' tétősz fele az első, fele pedig a' második lőé. Futat magyarhoni 3e. minden m. és k. melly sem Pesten sem Bécsben díjért nem futott. 89 ft. k.2fttal kevesbet; belföldi lovas 4 fonttal kevesbet. 1ső Hunyady Józ. gr. sg. k. ap. Galopado, an. Agnes; 87 ft. Fekete sapka és test, rózsaszín uj. Haladás ideje: 1' 20" lov. Burbeck. (Lichtenstein Al. hg/p. k. ap. Sangrado, an. Hindoo-kancza; 87 ft. Világoskék sapka, veres test és uj, kitört.) 2dik: Stubenberg Józ. gr. p. m. Proemium, ap. Conscript, an. Grisette; 89 ft. narancsszínű test, vil. kék uj 's fekete sapka. 3dik: Széchenyi István gr. söt. br. k. ap. Shillelagh, an. Döre; 87 ft. Fejér test, veres uj és sapka. (Czindery Lászl. ur Murphy-Milady kanczáért; Lichtenstein Al. hg Gallopade-Partisan-kancza esikőért; Eszterházy Mihály gr. Diamond-Alexina kanczáért; Széchenyi István gr. Shillelagh-Christine ménért banatot fizettek.) 4ik: Csapody Pál ur sg. k. Pandora, ap. Privateer an. Miss Fury; 87 ft. színei alább. — II. B a t h y á n y K a z m i r díj 100 ar. 1 ang.

bad rendelkezése alatt levő pénztárok kiadása, addig is, míg e részbeni törvényhiány kipótoltatik, elrendeltetett. 3) A megyének nyomban büntető hatalommal újabb lett felruházását tudtul adó és Szabolcsba legelőben magyar nyelven intézett levele Nádor ő fenségének, mint nemzetiségünk 's édes anyanyelvünk iránti hajlamának kedves jele, a magas küldöttet üdvözlő éljennel fogadtattott. 4) A megyeszerte uralkodó nyomasztó élelmi szükség miatt az adózók közmunkátóli mentesítése a házi pénztár kiadásai kiméltése tekintetéből, a készített határozott utak csináltatása, az ahoz szükséges anyagok megszerzése f.é. augusztusig felfüggesztetett, az adónak ugyanazon élelmi szükségültre gyér befizetése miatt a házi pénztár kerülhetlen terheit 's kiadásait viselni képes nem lévén a következő három hónapra az adónak a hadipénztárba leendő fizetése oly móddal szüntetett meg, hogy az elmulasztandó hadi adóbeli fizetések a kincstártól adózóink fölségéllésre szorgalmazott kölcsönből pótolassanak ki, ezen határozatról a nm. hltanács értesítettvén. Ugyanaz adózók jelen nyomasztó körülményei könnyítése nézetéből a megyei tisztviselők folyó fizetési részeinek kiadása f. évi augusztusig elhalasztatott. 5) Temes vgyének a keblében elkövetett vétkes katonai kihágások 's gyilkosság tárgyában a hazai törvényhatóságokhoz intézett 's a nemzet által fájdalmas közrészvétellel fogadott tudósítása következtében, azt hogy a megyéjökben elkövetett büntetben legnagyobb részvétellel terhelt kapitányságra léptetett elő érzékenyen panaszolván, Szabolcs Reit e tárgyban ő fels. tett felírásáról tudósítja, vgyének részről a büntetlet megbüntettetni szorgalmazó felírás léteitni határozatott, megyénk ezen eseményfölről méltó fájdalma kijelentése mellett. 6) A mult 1844 di ki katonai központosuláskor a katonaság részire utközben kiszolgáltattott élelmezés piaci ároni bevétele a hltan. szorgalmazatik. 7) Zalavgye a társ Horvátországban nemzetünk 's nemzetiségünk ellen keletkezett illyr párt merényes lépései, 's naponta növekedő gunyos sértegetései megemléstésével, azon eseményt, miszerint a Zágrában tanyázó Gollner nevét viselő magyar gyalog ezred parancs. illyr párt iránti hajlamból megfeleltkeve azon tiszteletéről, melylyel a kormánya aláadott magyar fiak édes honának nemzetének tartozik, az illyr párt által a magy. nemzetiség ellen készített boszantó gunydalt az ezred hangászakara által Zágráb nyilvános sétaterén kormányzói hatalmával, nemzetet ön fíjaitól gunyoltatva, elzengetni parancsolta, fájdalomérzés kitörésével felhija megyénket, az érintett ezredesnek a nemzet lealacsonyítására intézett megfenyítése eszközése végett legfelsőbb helyre tett felírását pártolva, e nemzeti sérelemben részt vegyen. A nemzet 's nemzetiség méltóságát sokkal rendihetlenebb alapon nyugvónak, fényesb polczra helyezettnek ösmervén Szabolcs Rdeit, mintsem azon bármely elvetemültséggel párosult magányos egyed vagy czimborapárt roszakarata csorbát ejtessen, homállyal leplezhesse, avagy lealacsonyítására egy elfásult érzés születte nemtelen merény képes lehessen, azonban magyar ezred parancsnokának a magyar nemzet iránt nyilvánított gyűlölségét, a kormánya alatt álló magyar fiakban nemzetünk iránt tartozott hála 's tisztelet elfojtását, sőt könnyen ingerültségre vezethető nemtelen tényét általjában roszalván, ő felségét alázasos felírásban az iránt rendelik megkeretni, hogy az említett ezredest hivatalos állásával ellenes viszonyban álló tette roszalása mellett rendre igazítani, a nemzet 's kormánya alá bizott ezred iránt tartozó tiszteletre utasítani kegyeskedjék. 8) A tűz-okozta károok elhárítása 's a külföldi tűz-kármentesítő társaságok által kivitetni szokott feles pénzösszegeknek hazánkban megtarthatása nézetéből, egy a megyében felállítandó kölcsönös tűzkármentesítési terv kidolgozására küldöttség rendeltetett, munkálátának záros határidő alatti bevégzésére utasítván. 9) Az ajánlás útján kórház-építésre begyűlt jelenleg kamaton levő pénzösszeg beszédetése 's a kórház építés iránti terv minélelőbbi kidolgozása elhatározatott. 10) Az itéletlen raboknak az itélettől elkülönözése, ezeknek vétkek nagyságához 's betudás mérlegéhez képesti osztályozása végrehajtatott, a büntetések czélnak megfelelőbb alkalmazása, a szökések gyakori esetei gátlása, a büntettek 's bűnös-társak eltitkolási eszközése akadályozása nézetéből a rabok honróli élelmezése, közmunkára leendő kibocsátása, szóval: minden a fogházon kivüliekkel közlekedhetés f. hó 1től kezdve eltöröltetett. K.

(Erdélyi országgyűlés.) Vége. Mindez oknál fogva alázasos tisztelettel kéressék meg ő fge, hogy mindazon czimeres és adományos nemeseket és bojérokat, kik törvényellenesen fegyverviselés terhe alá vettek, annyiból is minden productio nélkül az alól minélelőbb mentesíteni méltóztassék, mivel, azok neve és száma az ezred előtt is tudva vagyon. Berekesztőleg mind a három feliratban alázasosan kéressék meg ő fge, hogy kiadandó kedvező választát még ez országgyűlésnek leküldeni méltóztassék. Ennek folytában Csikszék követe Mikó Mihály köv. ellenmondását kívánta az orsz. jegyzőkönyvbe igtatni: „A kegy. k. leirat ezen kifejezése ellen: „Nobiles item possessionatos et lege immunes militiae limitanae adscriptos, in quantum nobilitatem suam praescripta via productionali edocuerunt etc. etc. ad statum legalis immunitatis dimittendos etc. etc. dispoimus” a mennyiben ezen kifejezésből, összevetve a klms leirat egyebiránti foglalatával 's különösen azon részével, mely a székely katonaság fölmentését megtagadja, azon következő vonathatnék, mintha lenne a székelységnek egy része, mely nem volna lege immunis és possessionatus 's a mennyiben ez jövendőben neialán a székelység akármelyik classisának törvényszerinti immunitását 's possessionátusságát hozhatná kétség vagy bármely homály alá, maga a kifejezés és annak minden névvel nevezhető következményi ellen forma szerinti ellenmondást teszék 's jegyzőkönyvbe igtatni kívánom. — Ezen ellenmondást pártolta 's jegyzőkönyvbe iratni kívánta Marosszék követe Nagy József is. Hasonlag m. vásárhelyi követ Topler Simon a fenemlített követekkel egyértelműleg a k. leirat érdeklött kifejezési ellen ünneplés ovását 's ellenmondását igtatá jegyzőkönyvbe. Továbbá ns. fogarasvidéki követ gr. Teleki László egy azon vidék részéről az országos Rhez intézett kérelemlevelet nyújtott be, melyben azon egyes esetek soroztatnak elő, midőn a polgári rend és székely katonák közt fenforgó perekben az itéletek teljesedésbe vétele a katonai kormány részéről meggátolatott 's lehetlenné tetetett. E sérelem a bíráló biztosságnak általadatni határozatott. Ugyanez országos ülésben kormányzói titoknok Brenner Sám. és Szabó Laj. visszahozván a ső dolgában készített felirat 's ezt kíséző tudósítás nemkülönbén a Magyaror-

szág által kiadatni követelt levelek iránti felirat 's ezt kíséző tudósítás terveit, jelenük: mikép a k. kormányzék a Rket atyafiságosan köszöntvén, a közlött irományok közül a ső dolgában készített felíratra nézve csupán azon kevés észrevétele van, miszerint annak ezen kifejezését, mely így szól: „tante quidem a fortiori, quod secus, si leges quoad conditiones, sub quibus salis fodinae fisco regio etc. kihagyandónak vélné, annyival inkább, mivel ugyis a több felhozott erősséggel a tárgyat bőven kimerítettnek találta 's annak kihagyásával a felhozott indítókok nem gyöngítettnek meg. Mire a KK. és RR. a k. kormányzék atyafiságos köszöntése mellett visszaüzenték, hogy ez észrevételel vizsgálat alá veendik. Ennek folytában azon állapotok meg, hogy a felíratban a szerkezet szavai maradjanak meg. Végül az elnök a jövő ülési napirendre a megyei tisztválasztás tárgyában készített felírat, törvényezikk 's az ezeket kíséző tudósítás terveit megvizsgálását tűzvéni ki, ajánlá egyszerűszi a Rknek, hogy azok felett előleges tanácskozásokat igyekezzenek minélelőbb bevégezni 's mikor készen lesznek, ő nméltóságát tudósítani, hogy országos ülést tarthasson. E. H.

22. Fűred, máj. 20. Sok ohajtandót hallottam már az egyházkerületi ülések rendszeresítésében, 's az ohajtandók korszerűségéről mindig meg valék győződve, valahányszor csak egyh. ügyeink folyamán és sorozatán végig tekinték. És én ugy találtam, hogy ezen egyh. ügyek tárgyalása még sokkal inkább domesticaibb, sem mint hagyományos szokásunk rongyaiból kivetkező, 's a politikai székek rendszeréhez simulva, akár a megyei, akár a kormányzék tanácskozások hatályosságára 's tekintélyére fötelmekdni bírna. Nincs itt — legalább a dunántúli kerületben — alkalmasságánál fogva kiválasztott bizonyos tanácskozási hely; nincs szín, mely a hallgatóságban pietást gerjessen; 's nincs rendszer, sem szigorú eljárás, mely a hivatalnokokra bizott kötelességeket bélyegezhetné; 's van bizonyos ajándékszerűség ezen hivatalos kötelességek elvállalásában, mely azoknak számbavételében csak olyforma finomságot enged meg, mely kér is, kíván is. Innen azután azon tárgyu jelentések, melyeket némely esperes urak ajkairól hallunk, kik elvesznek azon esekély 's néha kiesnyes tárgyak tömk legében, mikben hivataluknál fogva munkálkodniok kell, de minden erősítés 's energia nélkül, csak hogy megmaradhasanak az ügyek azon lágyemeleg folyamánál, melyet eldödeiktől hagyományosan öröklöttek. Nem szölok én ezen esperes urakról általában, 's ezt méltánytalanul is tenném, mert vannak, bár kevesen, kik buzgalmok dicséretét valóban megérdemlik, de miszölok azokról, kik letelepülve tanácsszékeikre — mintha az üdvesség padjain ülnének — mozdulatlanul, még csak fejet sem emelve vesztlegenek a tanácskozások óráin keresztül, a méla nyugalmasságnak majd halálképző szibadságával? . . . bizonyosan csak azt kell ohajtanunk mellettök, bár váltatának fel, ha hivatalukban nem is, legalább a tanácskozásokban oly hatályos egyedek által, kik a korrall egy lépést tartva, ifjúi elevenséggel, türelmes ovatossággal azonban kihallgatják öket, a helyett, h. a rájuk feszített mogorva 's komoran redős arczoktól ékesszólásuk legmelegebb helyén, megrettenniök kelljen 's hirtelen azon iparkodniok, hogy a lelkesedés által magasztalt kifejezést nyert szemekbe a szolgai félelem 's esüggöttség ismét visszaszálljon. Boesásatott meg, uraim, ha az eszmék társulatánál fogva illy előzvényt kellett kezdenem a f. hó 20kán B. Fűred, a dunántúli ref. egyh. kerület részéről tartott közgyűlés rövid leírásához. — Beadott az egyházkerületi egyh. főjegyző választását illető szavazatokról szóló jelentés, melyből kitűnt, hogy a megürült díszes hivatalra a magát nagy szótöbbségben kifejezett közvélemény, eddigi aljegyző Nagy Mihály tatavidéki esperes urat emelé. A megválasztott új főjegyző rövid, de tartalmas beszédben köszönti meg e bizodalmat, 's bár eléggé 's igen helyesen szabódott is erőtetett másodsori esketése el en, a többség kívánatára mégis csak letevé az esküt, melyben módosítást vet czime is csak egy mondatot fel, mint az előbbiben; 's megvallom, én előttem ez valóságos karikaforgatásnak látszott. Indítványoztatván ez alkalommal, hogy a latin szavakkal feltarkázott esküformák általában magyarittassanak meg: ennek eszközése elhatározatott. — A komáromi egyházmegyének néhai Thaly Zsigmond ur halálával megürült segéd-gondnoki hivatalára ifj. Pázmándy Dienes ur egy szavazaton kívül általános akarattal megválasztatván, ennek jelentése hangos éljen-kialtások közt fogadtatott. — Egy érdemes ünlök azon előadására, miszerint az eddigi egyházkerületünkben papszenteléseknel térdeplőül használtatni szokott különféle színű 's gyakran egértépett kocsivánkosok, a helyett, hogy ezen alkalommal ünneplésességét emelnék, az ilyenkor többnyire nagy számmal megjelenő szokott nép szemében valóságos neveltség, de mivel emberek előtt is tagadhatlan botrány tárgyai: elhatározatott, — hogy ezen 's kocsivánkosok használatát megszüntessék, 's helyettök egy alkalmas térdeplő-szőnyeg rendeltessék. — Indítványba hozatott, hogy a papi jelöltek megvizsgáltatásakor, mindegyik ö! és mindenben a kitűnőség szorosan megkivántassék, valamint az is, hogy a külföldi utazást műveltségök eszközése 's tágasbítására végott el ne mulasztassék. A jelen volt fiatal jelöltek néhányai zúgni kezdetek ezen kegyetlen indítvány mia t, 's türelmetlen testmozgásuk a mindenkép oda mutatott, hogy ezen indítványnak practicus lehetetlenségéről a szölok meggyözzék. Ezt azonban többen ismét oly méltánytalanul, mint létesíthetetlennek tartván, de még számtalan nyomorú, koldus-szegény egyházainknak — melyek pap nélkül szinte nem lehetnek el — körülményei is ellenézvén: az indítvány egészben úgy, mint előadaték, el nem fogadtatott; hanem végzésé tetetett, hogy mindenkép hasznos külföldre utazás, minthogy művelődési szándékkal, becsületes akarattal 's költségi áldozattal van összekötve, jutalmul két évi káplánságba számíttassék; annyival is inkább, mivel a honn maradt káplánkodó papi segédek azon idő alatt, kevesebb érdem mellett is az utazók praediciumával legjobb egyházakat nyerhének. — Egy tudakozó k. leírása. melyben az egyh. ker. gyűlések rendes székelye, egy a kerületbeli senioratusok lakhelye is megiratni rendeltetik, határozatott, hogy azon körülmény, miszerint az egyh. kerületeknek újabb felosztása szándékolatik, 's ennél fogva a gyűlések rendes székelyének megállapítása akadályozva 's függőben van, egy a felíratban fölterjesztessék. — A nm. h. tanácsból még maig is folyvást latin nyelven küldött levelekre B. Zs. által indítványoztatván, hogy miután a mult évi gyűlésből e végett fölterjesztés ellenére is diplomaticaivá emelt nyelvünk a helytartótanácsi intézvényekben törvényink világos rendelete mellett is nem használtatik, ennek használatba vétele egy újabb felírásban ismét kéressék — a felírás elhatározatott. — Szönyegre kerülén végre az egyházkerületi főiskola helyváltoztatási ügyének elintézésében szükségkép megállapított elkülönítése a pápai egyház vagyonának az egyház. vagyonoktól és alapítványoktól, tapasztaltuk, mikép a pápai egyház ezen nem e tuum kérdésének eldöntésébe avatkozni nemcsak fél, de áttal is; mi kitetszik onnan, hogy az e végett kiküldött választmány egy év leforgása alatt sem végezhető be elkülönítési munkálatait, holott ezen elkülönítés egyenesen kulcsul szolgálhatott azon egyházaknak, melyek a versenyző 3 egyh. fölött a főiskola helyezetésére nézve már két ízben szavaztak. Nagyon tisztelt főgondnokunk is kifejezvé ebbeli méltányos neheztelését, épen nem lehet csudálnunk, habogy a pápai egyháznak ezen nem a legdicséretesb, sőt rendetlen huzásvonása oly gya-

nusításra adott már e' gyűlésen is alkalmat, melynek feketesége igen méltószin a' pápai egyház magyarázhatatlan titkos szándékának jellemzéséhez. (Vég.köv.)

Bács máj. 21én. (Vége) Polgári törvényszékünk pünkösztutáni kedden vevén kezdetét, erről tudósítasomat a' január végén, 's február elején tartottal, egybekapcsolom. A' sorozat szerint 118 főlebbviteli pör vala átvizsgálándó 's ebből felénél több jutott keresztül a' vizsgálaton. Sok észrevételim közül a' nyomadékosbakat nyilvánosságra bocsátani-lelkem kényszerit. Első 's közönséges, hogy a' pörök nagyobb része nem törvénytanultak kezébe jutván, a' nevetséges feleselgetésekben többnyire az irkálók egymást derekasan le-mocskolván, mellőztették a' tárgy érdeme, — a' törvényi védelem 's a' keresetlevél is, természetesen a' pör alapja, hibás, 's érthetetlen levén, 's csak mennyire törvényi kérdésben hibázik a' fél, annyiben pótolthatván bíróság által a' főhiány, így többnyire a' kereső vesz, ha mást nem, időt, míg meg nem itélhetett követelését pörújítás útján feltámasztva, ismét költségi terhekkel küzdeni kénytelen. Ezen, leginkább szegény adózókat sarcoló kontárkodás orvoslata hatósági végzeménytől függ egyedül, mellyben az eltíltás kimondásával — más részről az ügyvédek zsarolási önkénye is hatósan korlátozthatnók. — Másik észrevételim a' szóbeli pörököt érdeklí; mennyire üdvös 's korszerű vala az 1836-dik évi 20 és 1840 évi 11 törvényczikkely életbeléptetése, midőn a' mesteremberek, 's kalmárok néhány forint árjegyzéki követelésüket a' fizetni nem szerető uraságokon évekig tartó hosszú pörrel kénytelenítették ez előtt beszédetni, annyira veszélyes irányt kezd venni nálunk a' fölhívott czikkekk ferde bonczolgatása 's hamis alkalmazása, mert a' szemfüles haszonvadászok értelmellenőbb mesterembereket 's pórokat megkerítvén, beburkolják egy kötelezvényi hálóba, mellyben bírói szabad választásba szöve a' törvény nem tudókat, elvonják rendes bírósági hatóságuktól, hol mint szegényebbeknek olcsón, vagy éppen ingyen, mint a' törvény rendelí, szolgáltatott volna törvény 's igazság, 's nemeseket is két, három, sőt nyolcz mérföldi távolságra lakhelyüktől nemesi bíróság eleibe idéztetnek, 's a' mellett, hogy így mesterember és munkás napszamos drága időjét veszti, még nagyobb pörköltiségekkel is terheltetik nyomorult sors-állapotjában, mert, legyen kivallva, tudok esetet, hol magasabba szökött a' perköltség, mint a' kereseti összeg, 's így az igazság kiszolgáltatása nem igazságos. E' haszonlesési kihágásokat a' nemes érzelmű 's tisztakeblű bírák mint emberbarátok, de hivatali kötelességből is a' szegény adózó nép sanyargatásának elhárítására — orvosolhatják az által, ha illy kereseteket rendes bíróságukhoz visszautasítván, a' szegénynek könyeit gunyoló perhősök pénzesikarási szemtelenkedését annál inkább, mert a' bíróság taksákat — a' végrehajtásin kívül úgy sem nyer, hivatalosan elmellőzik. 3dik észrevételim az örököségi osztályperek körül forog. Az 1836dik évi 14 czikk 10 §ban a' földesuri hatóság alá tartozó helyeken lakozók osztályügyi elintézésére küldött az illető földesur határozásával rendeltetik ki. Nálunk az 1840 évi 13 czikknek gyakorlatba indításai többnyire mindenütt az uradalmi ügyész volt az illető földesur által megbízatva, most a' törvényengedte választhatás behozatalával, néhány uradalomban nem levén annyi tiszt, hogy a' határozott számmal választmány alakíthatassék, egyik zavart másik váltja föl a' válogatás 's kifogások örvényében, 's úgy szólván a' mennyi az uradalom, annyi a' szokás; innét nem alaptalan panaszok terjesztetvén felsőbb helyekre, birtokon belül főlebbvitelt rendelő kk. parancsok rendítik meg a' kérdésbeli czikkekk utasító tartalmát, melly szerint az illy választmány általi pörökben egyszerűen elzárva vagyon a' főlebbvitel. Véleményem szerint az osztályügyekben kihatározott számmal választmány szabad választása a' fölhívott 13 czikk szellemében talán csak a' nemesekre, királyi 's rendezett tanácsú városok polgáira terjeszthetők ki azért, hogy a' tisztújítási és szabadvárosi pártok győzelmes befolyása az igazság kiszolgáltatása köréből számkivethetessék, a' jobbágyi viszonyok figyelmes bonyolódásai miatt a' jobbágyokra nem alkalmazhatván. Egy másik veszély is kezd az örököségi perek között támadni. — Ugyan is az 1840ik évi 8 törvényczikk 2 §a szerint a' jobbágyoknak minden ősi javaikban 's végrendelet nélkül hátrahagyott szerzeményeikben törvényes házasságból származott fiú 's leány-maradékaik, beszámítván még is mind azt, mit a' mind két nemű magzatok kiházásitáskor, vagy azután is szüleiktől nyertek, teljesen egyenlő örököségi osztályban részesítendők levén, minden e' részben eddig fenállott szokás és helybeli szabályok jövendőre megsemmisítetnek. Ezen törvénykedvezést többen az ezen törvény kihirdetése előtt férjhez ment nőtestvérekre is kiterjesztvén nemcsak magok a' régiebb időkben férjhez mentek, hanem ezek elhunytával azok örökössei, sőt unokái perre kelnek 's habár értelmesítettnek is, miként a' törvényeknek visszaható ereje nincsen, 's magában a' kérdéses czikkben is az előbbeni szokások, 's helybeli szabályok csak jövendőre érvénytelenítettek, mind ezek dacára mérges czivakodásban vinak a' rosszul magyarázott törvény szavaival, 's minthogy a' januári polgári-törvényszéken Bugyinka féle pörben állítólag illynemű osztályi esetben kedvező ítéletet nyert a' fölperesfél, szabályul ezen határozatot hozzák föl, 's erre alapítván győzelmi kereset-levelüket, felejtik, miként egy különböző körülmény is elég a' hangoztatott hasonlatosság elenyészítésére; egyébként ha néhányan önbukásukon megtanulandják a' fölhívott czikk fonák magyarázatát, meghül az ügyvédi forráság is. Jun. 4dikén árszabályi intézkedések végett rendkívüli, jun. 20ik napján pedig évnegyedes közgyűlésünk leend. Sebők.

(Levéltörödékek Keletindiaából.) Schöffst Ágost festész pesti hazánkia, kiről lapjaink 40ik számában emlékezéak, Agrából f. é. mart. 16án megindult 's máj. 26 Pestre érkezett levelében köv. ir hazánkra vonatkozólag szüleihez: „Meg kell vallanom, miszerint Indiában sok, mondhatom legtöbb angolnak fölötte ferde fogalma van Magyarországról. Ők azt csak kis tartománynak tartják, mellyet németek, tótok és cigányok laknak, miveltebb lakosai pedig latinul beszélnek; hogy magyar nyelv is létezik, arról csak igen kevésnek van sejtelve. Mégis Magyarországhól őt név ismeretes előttük 's ezek közt kitünőleg Széchenyi István gróf, kinek hazája javáérti fáradoimai 's hatalmas tehetségének művei annyi országban tündöklenek, hogy ő még Indiában is köztisztelet 's becsület-

ben áll 's igen különösen szilárd jellemű férfiak tartatik, Ismeretes aztán Sándor gróf, nekik csudálatos lovagvitésége Angolországban őt híressé tevő. Én több rézmetszvényt láttam Indiában különféle házaknál, az ő merész lovaglást ábrázolókat. Tulajdonkép ő vala legelső, ki az angolokat bámulatra ragadá, mivel ezek lehetlennek hitték, hogy angolt lovaglásban idegen nemzetű fölülmulhatna. Néhány hölgy kérkedett személyes ismeretségével 's kellemes társalkodásául dicsérte őt. — Körösi Csoma Sándor köztiszteletben áll a' tudósok körében 's Kozma de Köröz név alatt ismeretes. Én igen barátságos viszonyban valék vele, midőn Kalkuttában tartózkodtam, hol örömmel tapasztalám, mikép ezen város lakosainak már sokkal helyesb fogalmaik vannak Magyarország létéről, mit bizony csak Csoma Sándornak köszönhetünk. Egyébiránt meg kell vallanom, mikép én nálánál szokatlanabb embert soha nem láttam. Ő zarándokként él a' thibeti 's más kéziratok halmazai közt az ázsiai társaság épületében, honnan ő ritkán jő ki; este az udvarban kis sétát tesz 's aztán szobájába becsukja magát, úgy hogy midőn esteli lovaglásom közben néha meg akarám őt látogatni, mindig várnom kelle, míg a' szolgák a' kulcsokat előhozzák, 's őt mindig könyvei közt találám. Vig volt, nevetgélő és nagy kedve is derült mindenkor, ha Magyarországról beszélhetett; általjában ő igen beszédes, 's ha neki ered, alig várhatni végét. Gyakran olly kellemes beszédbbe vegyülék vele, ha hazánkról 's a' magyarok eredetéről vitatkoztunk, hogy sokszor esteli 10 órán tul is mulattam nála. Sokat regélhetnék fölöle, de a' hely szüke nem engedi. Féltem azonban őt, hogy Magyarországra nem tér vissza többé, mivel ő már körülbelül 50 éves, 's még 10 esztendőig szándékozik itt maradni, hogy az ő iratokbul, mit lehet, mindent kiforgathasson, 's az olly egészen elkülönzött, úgy szólván tömlöczféle élet könnyen fonnyadhat el, 's létének csak árnyémlékét hagyja meg; mert thibeti szótárát csak kevesen veendik kézbe, 's még kevesebben olvasandják vaskos köteteit. Most midőn Lahoreból visszatértem 's itt Agrában már legfeljebb 14 napig mulathatok, Bombaybe készülök szárazon utazni, mi mintegy 800 ang. mérföldnyi ut, 's mivel erre csinált utak és vendéglők nincsenek, mintegy 16 vagy 20 vezetőt 's teherhordót kell fogadnom, kik egyszersmind nőmet kézi-leptikében (palanquin) felváltva vigyék; vinnem kell még néhány teherhordó állatot is, mellyekre máháimat rakandom, magam az utat, melly többnyire éjjel történik, tevéhaton teendem. Bombaybe junius 1sején reméllek érni, honnan aztán Egyiptus felé Kairó 's más nevezetes városokba veendem utamat, gyűjteményimet jeles ritkaságokkal folyvást szaporítandó. Ha ott azonban a' dögvész ki fogott vala itni, Alexandriából egyenesen Konstantinápolyba menendek, és szeretett hazámba legföljebb octoberig térek vissza.“ — Schöffst Ágost nem régieben fűvészkertünk számára magvakat küldött Sadler prof. urhoz a' világhírű kalkuttai fűvészkertből, tehát eredeti magvakat Kihánból 's környékéről. — Honigberger erdélyi hazánkia a' lahorei királyi házi orvosa, szintén köztiszteletben tartatik 's tudományos ügyessége tetemesen gyümölcsözik. Mi csak örvendhetünk, hogy azon néhányan is, kik közülünk a' világ messze országaira vetődnek, csak fényt és dicsőséget derítenek a' még annyira ismeretlen hazánkra.

Anglia.

(Roebuck jellemzése. Elegy.) Roebuck (John Arthur) azon férfiak egyike, kik kitünőleg bírják demokratai elveik következtében a' nép kegyét. Ügyessége 's tudománya majd valamennyi eddigi népvezérét meghaladja, 's ő pályája kezdetén vitta azt ki, mit elődei még leléptükkor sem birtak: a' parlament kitünő figyelmét. Roebuck őszinte, böcsületes ember, 's nem nyegléskedik, mint az efféle demokrata népvezérek többnyire tenni szoktak; ékesszólása nincs virágokkal és keleties roppant kifejezésekkel elárasztva, 's mégis olly rendkívüli hatása van a' népre, hogy halálba is rögtön el hagyná magát általa vezetetteti. Ítélete minden ember fölött éles mint a' tör, cselekvényeit személyes ingerültség vezérli, 's czéljainak kivételére nem igen válogatja az eszközöket. Röviden zendület közepett ő Robespierre szerepét remekül fogná eljátszani. Teste parányi és folytonos betegeskedés által igen elgyöngült, 's ezt vélik okának, hogy olly szenvedélyesen áldoz föl mindent terveinek kivételére. E' férfi indítványozá a' választási visszaélések 's illetőleg megvesztegetések szigorú vizsgálatát, és szándékát a' torylapok egyenesen zendülésre törekvőnek állítják, mondván miszerint azon ocsmányosságok, mellyek által a' követek nagyobb, sőt legnagyobb része parlamentbe jutott, annyira meg fogják a' néppel a' mostani kormányrendszer 's képviselőséget gyűlöltetni, hogy ezen értelem utóbb zendülési átalakulásra fog majd változni. — Buckingham hget azon nagy érdemeért, melly szerint a' gabonátörvény miatt ministerségből kilépett, lakomával 's 2 ezer font sterlingnyi értékű billikommal jutalmazák az egyedárusok és földbérlok. — O' Connell a' pünköszi ünnepeket repealgyűlésre használta Dublinban, ezuttal mindazáltal meglehetősen szelid beszédet tartott.

Hajrá!

(Zendülés.) Francia lapok következők irnak Haytiról: „Mart. 29én egész Port-au-prince város véstetemes forrongásban volt; a' lázadók az elnök palotáját vevék körül, 's ezek lecsilapítására 20 ezer katona állítottatott elő; minden a' legelszántabb vérontásra készen állott. A' nép ellenséges indulatát a' kormány feje iránt osztották és elősegítették a' kamrák, miert is azok elosztatását híresztelék. Ezen tette azonban könnyen veszélybe dönthetné az elnököt, mert életét semmikép sem fogná megmenthetni, hanemha a' katonaság győzedelmeskedendnek a' népen.“

Spanyolország.

(Don Francisco infans Madridban marad. Folytonos megtámadások a' ministerség ellen.) A' cortes máj. 11iki ülésében ötödször kért a' ministerségtől felvilágosítást az ellenzék azon szerződés ügyében, mellyet Salamanca kereskedőházzal kötött a' kormány, 's mellyet Espartero tévedésből aláírt. A' pénzügy-minister nehezeltve jelenté, miszerint már ötször mondá, hogy e' tévedés ügyében minden felelősséget magára vállal. Mendizabal tüzes beszéddel ótalmazá a' ministerséget, 's egyszersmind kiméletlenül korholgatá az ellenzék követeket. Olozaga erre igen sujtásos személyeskedésekkel válaszolt, mi olly nagy inge-

rültséget szüle, hogy még másnap is folyvást kölesönös feddésekkal áraszták el egymást a képviselők. Ugyanazon ülésben 88 szóval 44 ellen több millió reall ajánlott meg a cortes titkos költségekre a ministerségnek. A tartományi és hatósági rendszert átalakító törvényjavaslatok mindeddig sem bírják a nép jóváhagyását, s mindenek fölött leginkább Catalonia gáncsolja a tervezett központosítási rendszert. Barcelona egyenesen a szeptemberi zendülésre emlékezteti a kormányt, fenyegetve jegyezvén meg, hogy az is a hatósági rendszer megváltoztatásából származott. A cortesben az ellenzék nem buktathatván meg a ministerséget, most czéltalan kapczáskodásokkal lehetlenné törekszik a kormányzást tenni. — Don Francisco de Paula infans és Espartero közt jelenleg igen jó egyetértés látszik uralkodni, s most már bizonyosnak hiszik, hogy az infans Madridot nem is fogja elhagyni. On is és Alvear az infans két legidősb fiát nem sokára Spanyolországba szállítandják. Félhivatalos lapok dicsérettel halmozzák el az infanst s családját, és mellesleg Lajos Fülöpnek is juttatnak e magasztalásokból, mi azt látszik tanusítani, hogy a spanyol és francia kormány közt ismét helyre készül állani a barátság. — Hivatalos összeírások szerint a spanyol hajóhad jelenleg 36 hadihajóval áll, melyek közt egy sorhajó s 4 fregát találtak, 2230 matrózzal és 2400 tengerészkatónával. — Don Carlos a carlospárti menekültek vezérségétől Cabrera fölmentvén, helyére Alzaa táborfőt nevezte ki, mit külön köriratban tudatott Cabrera a spanyol menekültekkel. —

Görögország.

(Földingás. Idegenek iránti gyűlölség. Elegy.) Athene, maj. 14én. Mult hó 18án erősen rázkodott Peloponnesz földi. Nyugoti vidékjen erősebbek levén a lökések, mint a keletin, ott szörnyűbb pusztításokat is vittek véghez. Spar-

tában 30 perczig tartotta rengés sok házat rázott össze, de Mistrában még több épület dől halomra, hol a hasonnevű hegy orma leroskadván, szörnyű ropogással a város közepére szakadt. Areopolisban 50 ház, Oetyleben 15 torony omlott össze: több ember megsebesült, több eltemetett. — Naupliában a katonaság közt egy időtől fogva uralkodott barátságot újra felzavará az idegenek iránti gyűlölség, sőt köztük legközelebb kedvetlen meghasonlást okozott. Ezen gyűlölség nem politikai jelentőségű ugyan, de a német katonákat még is képes hazájokba viszszaüzni. — Az Athene közelében fekvő német gyarmatban r. kath. templom alapkövét a bajor követ tevete. — „Siécle“ nevű hirlap felfüggesztett s 5 pontja miatt perbe idéztetett. — A Piraeusból Athenébe vezető vasut építését Eichthal Párisban vállalta el. — A király azon férfiakat, kik magokat a szabadságháboruban kitüntették, jószággal ajándékozta meg. —

Gabonaár váltó garasban, Pesten pesti, egyebült pozs. mérőt értve.

			Tisztábbá. Készerecs	Rozs.	Árpa.	Zab	Kukorica.
Pest	jun. 3	215-250	107-185	140-150	110-116	80-83	130-135
Komárom	máj. 21.	144-150	120-136	100-104	68-83	53-56	100-104
Szeged	„ 21.	120-125	—-115	—	— 70	— 60	80-85
Pécs	„ 16.	125-130	105-110	90-93	—	— 50-53	85-90
Baja	„ 7.	117-130	103-112	— 101	— 70	41-45	— 90
Mosony	„ 19.	140-170	96-112	95-100	70-78	50-55	88-93
Miskelez	„ 18.	140-160	118-125	100-113	80-90	40-50	88-100
Uj Beese	april 29.	125-145	— 120	—	— 55	— 55	88-95

Dunavízállás Budán jun. 3kán regg. 8 órakor: 7' 6" 9" a zerus fölött.

Pénzkelet: Bécs jun. 1jén: 5pctes statuskötelezvény: 108⁷/₈; 4 pctes 100³/₄; bécsvárosi 1/2 pctes: bankótétel. 65¹/₂; bankrészvény: 1680¹/₂ éjszaki vaspálza ezer for. részvénye: 762 fr. p. p.

É R T E S I T Ó.

3) **A Svoboda János által Pesten alapított magyarországi első Papir-kárpit- és szőnyeg-raktár**

illő tisztelettel ajánlja tisztelt vevőinek

minden nyegleség nélkül, nem állítolag minden hónapban ujjonnan megjelenő, keleti, francia, vagy angol, hanem mindig folyvást divatban levő

szőnyeget és papirkárpitjait,

melyek közt különösen kitűnnek az egészen új parisi mintájú, virág- és alakos arabeszk-szővegű 34 hüvelyknyi széles

papirkárpitok és lipesei mintájú szép bécsi szőnyegek,

miket különösen azon hölgyeknek ajánlhatni, kik himzéssel szoktak foglalkozni; továbbá:

bécsi gazdasági papir-kárpitok,

melyek kötege 27 lábnyi hosszú és 18 hüvelyknyi széles, és 12-14 ezüst garasba kerül, 18 illy köteg pedig egy közönséges szobára elegendő; ezenkül az új arany-, ezüst-, satin- és bársonyszerű papirkárpitok, melyek minden előítélet nélkül a francziák és angolok által sem haladttatnak meg; ajánlhatnak továbbá:

olajfestvények gyűjteménye,

melyek közt legmagasb arczképei legkegyelmeseb királyunk ő felségének és a közönségesen szeretett mélyen tisztelt fonséges,

József, Magyarország nádora ő főhercezségének, és több köztisztelétü honbarátéi; továbbá:

Krisztus, Mária, szent, világi

és színezett nyomatú papirkárpit-képek,

gyapszövetre nyomtatott csodaszép vasszövetre a la Mille-Fleurs,

a' es. kir. szabadítéku arany-présezetű tükkör- és képrámák boríték- és kárpitléczek,

és a' főnebbi által kitalált arany-papirból készült gazdasági rámák,

miket mindenki önmaga készíthet el; az Imperial-szőnyegekől összeállított gazdasági ágytakarók,

melyek mindkét oldalon egyenlők és megfordíthatnak;

arany-czifrázatok ablakfüggönyzetre,

és az egészen új, arany nyomatú kelmék

ablakfüggönyökre,

spanyol falak, kályha-ellenzék, Blondel féle rámák, himzett párnák, átvilágítványok, ablak-tekeres-függönyök, utitáskák, lótakarók, nyomtatott kávé- és ágykendők;

Vogtlander kedvelt varázskerekek,

ha e' kerekükör elibe tartatik, ugy a' réfestett holt alakok forgatás által mozgásba hozatnak; e' kerekeken 12 ábrázolat van, és ára 10 fr. váltóban;

asztalok és szekrények betakarására, valamint

esákó- és fénymáz-vásznak,

viaszos vászonról lenyomatott ál

szőnyegek és padlatkoczkák,

továbbá:

harassz-kelmék és koczkás posztók

egész szobapadlók betakarására, rőfönkint 40 krtól 2 frtig pőben; a' fájdalomakat annyira enyhítő

csusz-tafota.

Minták szobafestők számára, darabonkint 1 pő frtjával.

Festővásznak és olajfestékek.

Urnapi díszjárdalatra papirkárpitokból

oltárok 200-500 forintért díszítettnek föl váltóban,

miket szétrakhatni és akár hová elszállíthatni. Távlabbi vidékek számára, hol szobafestők nem találhatnak, festett szobamennyezetek is küldetnek, melyek sajtószzerű papirkárpitokkal és czifrázatokkal gyönyörűen díszítettnek föl.

Ezenkül régi elromlott képek helyrehozatnak, mindenféle himzések kirá-

máztatnak, rámakkal díszesítetnek és legnagyobb gyorsasággal készítettnek ki.

Végre ajánlitatik még a' főnebbi raktár által a'

Népdal 1-ső Ferdinand császárra.

Figyelmeztető kérelem a' Jelenkor és Társalkodó iránt.

A' félev közelgő végére főleg messzevidéki t. cz. Pártfogóinkat a' két Hazában bizodalmas tisztelettel emlékeztetjük, hogy kik szokás szerint a' szerkesztő hivatalnál kívánják második fé' évre letenni a' JELENKOR és TÁRSALKODÓI előfizetést, azt most nyáron minden tájrul jövőendő számos alkalom által könnyen megküldhetik. Lapjaink félevi ára jövőre is csak az eddigi marad; t. i. négy p. fr. Előfizetéssel a' már meglevő ujságboríték, vagy olvashatólag s hibátlanul leirt név és ezimzet beküldetését is kérjük, hol a' lakhelyen kívül az utolsó vagy szomszéd postahely is tisztán föl van jegyezve, minden tévedés elhárításaul. Azon tisztelt Hazafiaknak, kik ujságaikat bizonyos időig egy helyre, azután másakra kívánják járatni, legezelszerűbb a' szerkesztő hivatalnál előfizetniök, mivel akkor kezeink közt levén félévre nyomtatni szokott ujságboritékaik, változó körülményeik szerint helyben intézhetjük az elküldést s minden eredhető hibát rögtön orvosolhatunk. Kültartományi olvasóink a' bécsi udvari ró postahivatal utján rendelhetik meg lapjainkat. Levelezőink s buzgó munkarészvevőink szaporodtával lapjaink mind politikai mind értekező részét, t. i. Társalkodóinkat beltartalmára s egyéb kellekre nézve mindenkép érdekesbiteni s a' tökély és fejlődésünk kívánatfokához közelebbíteni töreksznük.

3) **Előleges jelentés**

Magyar és Erdélyország történetét tárgyaló művészeti és tudományos munkáról.

Alulirt, ki több év óta Magyar és Erdélyország jelesb élő s elhunyt férfainak arczképeit — a' legmagasb és főrangu uraságok és a' tisztelt közönség által leghízelgőbb felvételre méltatva most már bevégzett gyűjteményben közre bocsátott, ezennel előleg egy, általa kiadandó, a' magyar és erdélyi történetet tárgyaló művészeti és tudományos munkát köztudomásul ad. Fentartván magának a' terv és ennek kivitele fölötti bővebb közlését jövő hónapban

az első füzettel megjelenendő előrajza; itt egyedül a' munka alapeszméjét előadni szándékozik. Szerény vélekedése szerint a' kiadó magas pártfogói és a' tisztelt közönségnek, különösen pedig kedves magyar hazájának csak ugy mutathatja be élénk háláját előbbi munkája kegyes és tetszéssel fogadásaért, ha legbuzgóbb fáradozását egy munkára fordítandja, mely Magyarországon és Erdély történeteinek legkülönöb jeleneteit há rajzolatokban s ezeknek hitelen külföldön kidolgozott magyarizátát magyar és német nyelven külön mágabán foglalja. Ezen czélnak pontosabbani megfeleltetéséért sikerült a' kiadónak olly összeköttetésekbe lépnie, miknél fogva a' rajzolatok jeles kivitele mellett, mind azon történeti pontosságot ígérheti, mely rajzolat tekintetben a' magyar és erdélyi történetre nézve csak kívánható; e' mellett a'

